

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo prošireno vijeće)

10. rujna 2019. *

[Tekst ispravljen rješenjem od 20. prosinca 2019.]

„Unutarnje tržište prirodnog plina – Direktiva 2009/73/EZ – Odluka Komisije o izmjeni uvjeta za izuzeće rada plinovoda OPAL iz primjene propisa Unije koji se odnose na pristup treće strane i regulaciju tarifa – Članak 36. stavak 1. Direktive 2009/73 – Načelo energetske solidarnosti”

U predmetu T-883/16,

Republika Poljska, koju zastupaju B. Majczyna, K. Rudzińska i M. Kawnik, u svojstvu agenata,

tužitelj,

koju podupiru

Republika Latvija, koju zastupaju I. Kucina, G. Bambāne i V. Soņeca, u svojstvu agenata,

i

Republika Litva, koju su u početku zastupali D. Kriaučiūnas, R. Dzikovič i R. Krasuckaitė, a zatim R. Dzikovič, u svojstvu agenata,

intervenijenti,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju O. Beynet i K. Herrmann, u svojstvu agenata,

tuženice,

koju podupire

Savezna Republika Njemačka, koju su u početku zastupali T. Henze i R. Kanitz, a zatim R. Kanitz, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a radi poništenja odluke Komisije C(2016) 6950 *final* od 28. listopada 2016. o izmjeni uvjeta za izuzeće plinovoda OPAL, odobrenih na temelju Direktive 2003/55/EZ, od pravila koja se odnose na pristup treće strane i regulaciju tarifa,

* Jezik postupka: poljski

OPĆI SUD (prvo prošireno vijeće),

u sastavu: I. Pelikánová (izvjestiteljica), predsjednica, V. Valančius, P. Nihoul, J. Svenningsen i U. Öberg, suci,

tajnik: F. Oller, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 23. listopada 2018.,

donosi sljedeću

Presudu

I. Pravni okvir

- 1 Direktiva 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 98/30/EZ (SL 2003., L 176, str. 57.) (neslužbeni prijevod) stavljena izvan snage i zamijenjena Direktivom 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL 2009., L 211, str. 94.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 5., str. 39.).

- 2 Članak 32. Direktive 2009/73, istovjetan članku 18. Direktive 2003/55, glasi:

„Pristup treće strane

1. Države članice osiguravaju provedbu sustava pristupa treće strane transportnom i distribucijskom sustavu i terminalima za UPP na temelju objavljenih tarifa, primjenjivih na sve povlaštene kupce, uključujući poduzeća za opskrbu, i primijenjenih objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava. Države članice osiguravaju da te tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje odobri regulatorno tijelo iz članka 39. stavka 1. prije njihova stupanja na snagu u skladu s člankom 41. te da te tarife i metodologije, kada su odobrene samo metodologije, budu objavljene prije njihova stupanja na snagu.

2. Operatori transportnih sustava, ako je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih funkcija, uključujući u vezi s prekograničnim transportom, imaju pristup mreži drugih operatora transportnih sustava.

3. Odredbama ove Direktive ne sprečava se sklapanje dugoročnih ugovora u mjeri u kojoj oni poštuju pravila Zajednice o tržišnom natjecanju.”

- 3 Članak 36. Direktive 2009/73 koji je zamijenio članak 22. Direktive 2003/55 glasi:

„Nova infrastruktura

1. Nova krupna infrastruktura za prirodni plin, tj. međudržavni spojni plinovodi, terminali za UPP i sustavi skladišta plina mogu se na zahtjev tijekom određenog vremenskog razdoblja izuzeti iz odredaba članaka 9., 32., 33. i 34. te članka 41. stavka 6., 8. i 10., pod sljedećim uvjetima:

- (a) ulaganjem se mora unaprijediti tržišno natjecanje pri opskrbi plinom i poboljšati sigurnost opskrbe;

- (b) razina rizika koja je povezana s ulaganjem mora biti takva da do ulaganja ne bi došlo da nije odobreno izuzeće;
- (c) infrastruktura mora biti u vlasništvu fizičke ili pravne osobe koja je barem u smislu svojeg pravnog oblika odvojena od operatora sustava u čijim će se sustavima graditi ta infrastruktura;
- (d) korisnicima te infrastrukture moraju se naplaćivati naknade; i
- (e) izuzeće ne smije biti štetno za tržišno natjecanje, djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta prirodnog plina ili učinkovito funkcioniranje reguliranog sustava na koji je priključena infrastruktura.

[...]

3. [Nacionalno] regulatorno tijelo može za svaki slučaj posebno donijeti odluku o izuzeću iz stavaka 1. i 2.

[...]

6. Izuzeće se može odnositi na sveukupni kapacitet ili dio kapaciteta nove infrastrukture, odnosno postojeće infrastrukture sa značajno povećanim kapacitetom.

Pri donošenju odluke o odobravanju izuzeća za svaki se slučaj posebno razmatra potreba da se uvedu uvjeti s obzirom na trajanje izuzeća i nediskriminirajući pristup infrastrukturi. Pri donošenju odluke o tim uvjetima posebno se vodi računa o dodatnim kapacitetima koje treba izgraditi ili izmjeni postojećih kapaciteta, vremenskom horizontu projekta i okolnostima u državi.

[...]

8. Regulatorno tijelo bez odlaganja Komisiji dostavlja primjerak svakog zahtjeva za izuzeće, čim ga zaprimi. Nadležno tijelo odluku bez odlaganja priopćuje Komisiji, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u pogledu navedene odluke. Te se informacije Komisiji mogu dostaviti u skupnom obliku, što joj omogućava donošenje utemeljene odluke. Informacije osobito sadržavaju sljedeće:

- (a) detaljne razloge zbog kojih su regulatorno tijelo ili država članica odobrili ili odbili izuzeće, pozivajući se na stavak 1. i uključujući odgovarajuću točku ili točke tog stavka na kojima se temelji takva odluka, uključujući financijske podatke kojima je opravdana potreba za tim izuzećem;
- (b) poduzetu analizu učinka odobravanja izuzeća na tržišno natjecanje i djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta prirodnog plina;
- (c) obrazloženje trajanja izuzeća i udjela u ukupnom kapacitetu plinske infrastrukture za koju je odobreno izuzeće;
- (d) ako se izuzeće odnosi na međudržavni spojni plinovod, rezultat savjetovanja s dotičnim regulatornim tijelima; i
- (e) doprinos infrastrukture diversifikaciji opskrbe plinom.

9. U roku od dva mjeseca od dana nakon primitka obavijesti Komisija može donijeti odluku kojom zahtijeva da regulatorno tijelo izmijeni ili povuče odluku o odobravanju izuzeća. To se razdoblje od dva mjeseca može produljiti za dodatna dva mjeseca ako Komisija zatraži dodatne informacije. To dodatno razdoblje teče od dana nakon primitka svih traženih informacija. Početno se razdoblje od dva mjeseca može produljiti i uz zajednički pristanak Komisije i regulatornog tijela.

[...]

Regulatorno tijelo postupa u skladu s odlukom Komisije o izmjeni ili povlačenju odluke o izuzeću u roku od mjesec dana i o tome obavješćuje Komisiju.

[...]”

- 4 Članak 28.a stavak 1. Gesetza über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz – EnWG) (njemački zakon o opskrbi električnom energijom i plinom) od 7. srpnja 2005. (BGBl. 2005 I, str. 1970., 3621, u daljnjem tekstu: EnWG), u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku, dopušta Bundesnetzagentur (BNetzA, savezna agencija za mreže, Njemačka), među ostalim, da od odredbi o pristupu treće strane izuzme međudržavne spojne plinovode između Savezne Republike Njemačke i drugih država. Uvjeti primjene članka 28.a EnWG-a u bitnome odgovaraju onima članka 36. stavka 1. Direktive 2009/73.

II. Okolnosti spora

- 5 BNetzA, njemačko državno regulatorno tijelo, 13. ožujka 2009. Komisiji Europskih zajednica priopćilo je dvije odluke od 25. veljače 2009. o isključenju prekograničnih transportnih kapaciteta projekta plinovoda Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL) iz primjene pravila o pristupu treće strane predviđenih člankom 18. Direktive 2003/55 te iz tarifnih propisa predviđenih njezinim člankom 25. stavcima 2. do 4. Plinovod OPAL kopneni je dio plinovoda Nord Stream 1 na zapadu, čija se ulazna točka nalazi blizu mjesta Lubmin, u okolici Greifswalda, u Njemačkoj, a izlazna u mjestu Brandov, u Češkoj Republici. Dvije odluke odnose se na udjele koje drže dva vlasnika plinovoda OPAL.
- 6 Naime, plinovod OPAL je u vlasništvu društva WIGA Transport Beteiligungs-GmbH & Co. (u daljnjem tekstu: WIGA, prethodno W & G Beteiligungs-GmbH & Co. KG, prethodno Wingas GmbH & Co. KG), koje ima u vlasništvu udio od 80 % navedenog plinovoda, i društva E. ON Ruhrgas AG, koje ima u vlasništvu udio od 20 % navedenog plinovoda. Društvo WIGA pod zajedničkim je nadzorom društva OAO Gazprom i BASF SE. Društvo koje upravlja radom dijela plinovoda OPAL koji je u vlasništvu društva WIGA je OPAL Gastransports GmbH & Co. KG (u daljnjem tekstu: OGT).
- 7 Odlukom C(2009) 4694 (u daljnjem tekstu: inicijalna odluka) od 12. lipnja 2009., Komisija je zatražila od agencije BNetzA da, na temelju članka 22. stavka 4. trećeg podstavka Direktive 2003/55 (koji je postao članak 36. stavak 9. Direktive 2009/73), izmijeni svoje odluke od 25. veljače 2009., dodajući joj sljedeće uvjete:
- „(a) Ne dovodeći u pitanje pravilo iz [točke] (b), poduzetnik koji ima vladajući položaj na jednom ili više velikih tržišta za dobavu ili opskrbu prirodnim plinom koji obuhvaćaju Češku Republiku nije ovlašten rezervirati, tijekom jedne godine, više od 50 % transportnih kapaciteta plinovoda OPAL na češkoj granici. Rezervacije poduzetnika koji pripadaju istoj grupi, kao što su Gazprom i Wingas, razmatrat će se zajedno. Rezervacije poduzetnika u vladajućem položaju/skupinâ poduzetnika u vladajućem položaju koji su sklopili velike dugoročne ugovore o opskrbi plinom ispitat će se u agregiranom obliku [...]

- (b) Ograničenje od 50 % kapaciteta može se premašiti ako predmetni poduzetnik na tržištu oslobodi plin u volumenu od 3 milijarde m³ u plinovodu OPAL u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem postupku (program oslobađanja plina'). Društvo koje upravlja plinovodom ili poduzetnik koji treba provesti program mora jamčiti dostupnost odgovarajućih transportnih kapaciteta i slobodan izbor izlazne točke (program oslobađanja kapaciteta'). Oblik programa 'oslobađanja plina' i 'oslobađanja kapaciteta' mora odobriti BNetzA."
- 8 BNetzA je 7. srpnja 2009. izmijenila svoje odluke od 25. veljače 2009. prilagodivši ih uvjetima spomenutima u točki 7. predviđenima u inicijalnoj odluci. BNetzA je odobrila izuzeće od pravila za razdoblje od 22 godine.
- 9 Plinovod OPAL stavljen je u pogon 13. srpnja 2011. te posjeduje kapacitet od nekih 36,5 milijardi m³/godišnje na svojem sjevernom dijelu, između Greifswalda i ulazne točke Groß-Köris južno od Berlina (Njemačka). S druge strane, južni dio plinovoda OPAL, između Groß-Körisa i izlazne točke u mjestu Brandov, ima kapacitet od 32 milijarde m³/godišnje. Razlika od 4,5 milijarde m³/godišnje bila je namijenjena prodaji u trgovačkoj zoni Gaspool, koja obuhvaća sjever i istok Njemačke.
- 10 Na temelju inicijalne odluke i BNetzA-inih odluka od 25. veljače 2009., kako su izmijenjene njezinim odlukama od 7. srpnja 2009., kapaciteti plinovoda OPAL potpuno su izuzeti iz primjene pravila koja se odnose na pristup treće strane i regulaciju tarifa na temelju Direktive 2003/55.
- 11 U trenutnoj tehničkoj konfiguraciji prirodni plin može se dostaviti do ulazne točke plinovoda blizu Greifswalda samo plinovodom Nord Stream 1, koji grupa Gazprom rabi za transport plina iz ruskih plinskih polja. Budući da Gazprom nije uspostavio program oslobađanja plina predviđen inicijalnom odlukom, 50 % nerezerviranih kapaciteta tog plinovoda nikada nije bilo u uporabi, tako da je samo 50 % transportnih kapaciteta plinovoda OPAL bilo iskorišteno.
- 12 Dana 12. travnja 2013. OGT, OAO Gazprom i Gazprom Eksport LLC službeno su zatražili od BNetzA-e da izmijeni određene odredbe izuzeća odobrenog 2009.
- 13 BNetzA je 13. svibnja 2016. Komisiji na temelju članka 36. Direktive 2009/73 priopćila svoju namjeru, nakon zahtjeva koji su podnijeli OGT, OAO Gazprom i Gazprom Eksport, da izmijeni određene odredbe izuzeća dodijeljenog 2009. u pogledu dijela plinovoda OPAL kojim upravlja društvo OGT, zaključivši s potonjim ugovor javnog prava koji prema njemačkom pravu čini upravnu odluku.
- 14 Izmjena koju je predvidjela BNetzA u bitnome se sastojala u zamjeni ograničenja kapaciteta koje su poduzetnici u vladajućem položaju mogli rezervirati, određenom na temelju inicijalne odluke (vidjeti točku 7. ove presude), obvezom OGT-a da na dražbi ponudi barem 50 % kapaciteta kojima upravlja, odnosno 15 864 532 kWh/h (oko 12,3 milijardi m³/godišnje), od kojih 14 064 532 kWh/h (oko 10,98 milijardi m³/godišnje) u obliku zajamčenih dinamički raspodjeljivih kapaciteta (feste dynamisch zuordenbare Kapazitäten, DZK) i 1 800 000 kWh/h (oko 1,38 milijarde m³/godišnje) u obliku zajamčenih slobodno raspodjeljivih kapaciteta (feste frei zuordenbare Kapazitäten, FZK) u točki izlaska u mjestu Brandov. U slučaju da je u naredne dvije godine potražnja kapaciteta FZK nadmašila inicijalnu ponudu od 1 800 000 kWh/h, OGT je bio dužan, pod određenim uvjetima, poviciti ponudu takvih kapaciteta do maksimuma od 3 600 000 kWh/h (oko 2,8 milijarde m³/godišnje).
- 15 Komisija je 28. listopada 2016. na temelju članka 36. stavka 9. Direktive 2009/73 donijela Odluku C(2016) 6950 *final* o izmjeni uvjeta za izuzeće plinovoda OPAL, određenih Direktivom 2003/55, od pravila koja se odnose na pristup treće strane i regulaciju tarifa (u daljnjem tekstu: pobijana odluka), upućenu BNetzA-i. Postupak predviđen člankom 36. Direktive 2009/73 u bitnome odgovara postupku iz članka 22. Direktive 2003/55, koji čini pravnu osnovu inicijalne odluke. Pobijana odluka objavljena je na Komisijinoj internetskoj stranici 3. siječnja 2017.

- 16 U pobijanoj odluci Komisija je najprije u njezinim točkama 18. do 21. navela da iako članak 36. Direktive 2009/73 nije predvidio odredbu koja se odnosi upravo na mogućnost izmjene izuzeća, poput onog koje je predmet inicijalne odluke, odobrenog na temelju članka 22. Direktive 2003/55, iz općih načela upravnog prava proizlazi da se odluke s dugotrajnim učincima mogu preispitivati. Stoga je Komisija, u pogledu načela usporednosti oblika i kako bi zajamčila pravnu sigurnost, ocijenila da je u predmetnom slučaju primjereno razmotriti plan izmjene inicijalnog izuzeća, kako ga je podnijela BNetzA, u skladu s postupkom predviđenim u članku 36. Direktive 2009/73 za nove terminale. Kad je riječ o materijalnim uvjetima koje je takva izmjena morala zadovoljiti, Komisija je utvrdila da se s obzirom na nepostojanje posebnih odredbi o preispitivanju, izmjene u pogledu dosega tog ranije odobrenog izuzeća ili uvjeta za to izuzeće moraju opravdati i da u tom pogledu nove činjenične okolnosti nastale nakon inicijalne odluke o izuzeću mogu činiti valjani razlog za preispitivanje te inicijalne odluke.
- 17 Kad je riječ o meritumu, Komisija je pobijanom odlukom odobrila izmjene sustava izuzeća koje je predvidjela BNetzA, pod uvjetom određenih modifikacija, odnosno, među ostalim:
- inicijalna ponuda kapaciteta na dražbi mora se odnositi na 3 200 000 kWh/h (oko 2,48 milijarde m³/godišnje) kapaciteta FZK i 12 664 532 kWh/h (oko 9,83 milijardi m³/godišnje) kapaciteta DZK;
 - mora doći do ponude povećanog volumena kapaciteta FZK na dražbi za sljedeću godinu kad potražnja na godišnjoj dražbi prijeđe 90 % ponuđenih kapaciteta te se mora izvršiti u tranšama od 1 600 000 kWh/h (oko 1,24 milijarde m³/godišnje), do maksimuma od 6 400 000 kWh/h (oko 4,97 milijarde m³/godišnje);
 - poduzetnik ili grupa poduzetnika s vladajućim položajem na tržištu u Republici Češkoj ili koji kontrolira više od 50 % plina iz Greifswalda može sudjelovati na dražbi kapaciteta FZK samo po osnovnoj cijeni, koja ne smije biti viša od prosječne osnovne cijene tarife u transportnoj mreži od zone Gaspool do Češke Republike za usporedive proizvode u istoj godini.
- 18 BNetzA je 28. studenoga 2016. izmijenila izuzeće odobreno njezinom odlukom od 25. veljače 2009. o dijelu plinovoda OPAL kojim na temelju pobijane odluke upravlja OGT, sklopivši s potonjim javnopravni ugovor koji u skladu s njemačkim pravom čini upravnu odluku.

III. Postupak i zahtjevi stranaka

- 19 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 16. prosinca 2016. Republika Poljska pokrenula je ovaj postupak.
- 20 Zasebnim aktom podnesenim tajništvu Općeg suda istog dana Republika Poljska podnijela je zahtjev za privremenu pravnu zaštitu, koji je odbijen rješenjem od 21. srpnja 2017., Poljska/Komisija (T-883/16 R, EU:T:2017:542). Određeno je da će se o troškovima odlučiti naknadno.
- 21 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 19. siječnja te 20. i 29. ožujka 2017. Savezna Republika Njemačka zatražila je intervenciju u ovaj postupak u potporu zahtjevu Komisije, dok su Republika Latvija i Republika Litva zatražile intervenciju u potporu zahtjevu Republike Poljske. Budući da glavne stranke nisu istaknule prigovore, predsjednik prvog vijeća Općeg suda prihvatio je te zahtjeve za intervenciju.
- 22 Odgovor na tužbu podnesen je tajništvu Općeg suda 3. ožujka 2017.
- 23 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 13. ožujka 2017., Republika Poljska je, nakon objave pobijane odluke 3. siječnja 2017., dostavila dodatna pojašnjenja vezana uz tužbu i istaknula dodatni tužbeni razlog.

- 24 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 9. lipnja 2017. Komisija je podnijela svoja očitovanja na podnesak Republike Poljske od 13. ožujka 2017.
- 25 Replika i odgovor na repliku podneseni su tajništvu Općeg suda 2. lipnja odnosno 31. kolovoza 2017.
- 26 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 22. prosinca 2017., Republika Poljska je u skladu s člankom 28. stavcima 1. i 5. Poslovnika Općeg suda, zatražila upućivanje predmeta velikom vijeću ili barem vijeću sastavljenom od petoro sudaca. Opći je sud 16. veljače 2018. odlučio da ne predloži upućivanje predmeta velikom vijeću te je potvrdio da je na temelju članka 28. stavka 5. Poslovnika predmet dodijeljen prvom proširenom vijeću.
- 27 U okviru mjera za upravljanje postupkom, Opći je sud pozvao Republiku Poljsku i Komisiju da dostave određene dokumente i odgovore na određena pitanja. Republika Poljska i Komisija ispunile su te zahtjeve.
- 28 Na raspravi održanoj 23. listopada 2018. saslušana su izlaganja stranaka i intervenijenata te njihovi odgovori na pitanja koja je postavio Opći sud.
- 29 Republika Poljska od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 30 Republika Latvija od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi pobijanu odluku;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 31 Republika Litva od Općeg suda zahtijeva da poništi pobijanu odluku.
- 32 Komisija, koju podupire Savezna Republika Njemačka, od Općeg suda zahtijeva da:
- ne uzme u obzir podnesak Republike Poljske od 13. ožujka 2017. zbog njegove nedopuštenosti;
 - odbije tužbu;
 - naloži Republici Poljskoj snošenje troškova.

IV. Pravo

A. O dopuštenosti podneska Republike Poljske od 13. ožujka 2017.

- 33 Republika Poljska podnijela je svoju tužbu 16. prosinca 2016. isključivo na temelju priopćenja za tisak o pobijanoj odluci koje je Komisija objavila na dan donošenja pobijane presude, odnosno 28. listopada 2016. Pobijana odluka objavljena je pak 3. siječnja 2017. na Komisijinoj internetskoj stranici.

- 34 Republika Poljska smatra da je tek nakon objave pobijane odluke na Komisijinoj internetskoj stranici mogla saznati za točan sadržaj navedene odluke. Dakle nakon što je razmotrila pobijanu odluku, kako je objavljena, ona je 13. ožujka 2017. dostavila „dodatak tužbi” (u daljnjem tekstu: dodatni podnesak) u kojem je, s jedne strane, navela dodatne argumente u prilog svojem prvom tužbenom razlogu i, s druge strane, istaknula dodatni tužbeni razlog.
- 35 [kako je ispravljeno rješenjem od 20. prosinca 2019.] Komisija osporava dopuštenost dodatnog podneska. Kao prvo, ona smatra da je tužbom podnesenom 16. prosinca 2016. Republika Poljska iscrpila svoje pravo pokretanja postupka na temelju članka 263. UFEU-a time što je pokrenula tijekom roka za pokretanje postupka koji se temelji na datumu saznanja za sadržaj pobijane odluke i time što ne može koristiti novi rok za pokretanje postupka zbog kasnije objave pobijane odluke. Kao drugo, Komisija podsjeća da mogućnost „dodatnog pojašnjenja” tužbe nije predviđena u Poslovniku jer se novi razlozi koji se temelje na okolnostima koje su se kasnije pojavile mogu istaknuti u replici, u skladu s člankom 84. stavkom 2. Poslovnika. Kao treće, Komisija navodi da je dodatni podnesak, koji se poziva na novi rok za pokretanje postupka, oblik „dodatne tužbe”, nedopuštene zbog litispendencije jer je podnošenje tužbe 16. prosinca 2016. Republici Poljskoj omogućilo korištenje djelotvornom sudskom zaštitom, uključujući i putem privremenih mjera.
- 36 U skladu s člankom 263. stavkom 6. UFEU-a, postupak predviđen tim člankom mora se pokrenuti u roku od dva mjeseca, ovisno o slučaju, od objavljivanja mjere ili obavješćivanja tužitelja o njoj ili, ako takva objava ili obavijest izostanu, od dana kada je tužitelj doznao za mjeru.
- 37 Stoga, budući da je u predmetnom slučaju pobijana odluka bila objavljena 3. siječnja 2017., rok za pokretanje postupka počeo je teći tog datuma. Taj se rok, u skladu s člankom 60. Poslovnika, zbog udaljenosti produljuje za deset dana. Posljedično tomu, rok za pokretanje postupka u ovom predmetu istekao je 13. ožujka 2017.
- 38 Dakle dodatni je podnesak, dostavljen tajništvu Općeg suda 13. ožujka 2017., podnesen zadnjeg dana roka za pokretanje postupka, odnosno prije isteka roka. Posljedično, valja ga proglasiti dopuštenim.
- 39 Svojim argumentima Komisija taj zaključak nije dovela u pitanje.
- 40 Kao prvo, ne može se prihvatiti Komisijin argument prema kojem je Republika Poljska iscrpila svoje pravo na pokretanje postupka time što je pokrenula tijekom roka za pokretanje postupka na temelju datuma saznanja za sadržaj pobijane odluke.
- 41 Naime, s jedne strane, utvrđena je sudska praksa da su rokovi za podnošenje tužbe obvezne naravi te njima stranke ne mogu slobodno raspolagati jer su uspostavljeni radi osiguranja jasnoće i sigurnosti pravnih položaja i izbjegavanja diskriminacije ili proizvoljnog postupanja pri vođenju sudskih postupaka (vidjeti presudu od 18. rujna 1997., *Mutual Aid Administration Services/Komisija*, T-121/96 i T-151/96, EU:T:1997:132, t. 38. i navedenu sudsku praksu). U slučaju u kojem je tužitelj podnio tužbu prije nego što je rok počeo teći, u skladu s člankom 263. šestim stavkom UFEU-a, ne slijedi da se rok određen tim potonjim člankom zbog te činjenice mijenja. Posljedično tomu, u predmetnom slučaju rok za pokretanje postupka nije započeo teći na datum podnošenja tužbe, već, u skladu s člankom 263. šestim stavkom UFEU-a na datum objave pobijane presude (vidjeti u tom smislu presudu od 26. rujna 2013., *PPG i SNF/ECHA*, C-626/11 P, EU:C:2013:595, t. 38. i 39.).
- 42 S druge strane, datum objave eventualnog priopćenja za tisak u kojem se navodi donošenje odluke u svakom slučaju ne može se smatrati početkom roka za pokretanje postupka. Konkretno, budući da takvo priopćenje za tisak sadržava samo kratki prikaz predmetne odluke, ne može se pretpostaviti da je njegovim čitanjem tužitelj doznao za pobijanu odluku u smislu članka 263. šestog stavka UFEU-a.

- 43 Kao drugo, kad je riječ o argumentu prema kojem Poslovník ne predviđa mogućnost podnošenja podneska s dodatnim pojašnjenjima vezanim uz tužbu nakon njezina podnošenja, valja podsjetiti da se prema sudskoj praksi, s obzirom na to da je Europska unija zajednica prava u kojoj su institucije podložne nadzoru usklađenosti svojih akata s Ugovorima, postupovna pravila za postupke koji se vode pred sudom Unije moraju, u najvećoj mogućoj mjeri, tumačiti na način da primjena tih pravila pridonosi provedbi cilja jamčenja djelotvorne sudske zaštite prava koje pojedinci imaju na temelju prava Unije (presuda od 17. srpnja 2008., Athinaiki Techniki/Komisija, C-521/06 P, EU:C:2008:422, t. 45.).
- 44 Stoga sama okolnost da Poslovník izričito ne predviđa mogućnost podnošenja podneska s dodatnim pojašnjenjima vezanima uz tužbu nakon njezina podnošenja ne može se tumačiti tako da isključuje takvu mogućnost pod uvjetom da je taj podnesak dostavljen prije isteka roka za pokretanje postupka.
- 45 Isto tako, iako članak 84. stavak 2. Poslovnika određuje da se kad postoji nova činjenica za koju se saznalo tijekom postupka novi razlozi ili argumenti moraju podnijeti u drugoj razmjeni podnesaka, iz te odredbe ne proizlazi da je – u slučaju u kojem, kao u predmetnom, tužitelj prije isteka roka za pokretanje postupka i podnošenja replike podnese zasebni dopis kako bi izložio svoje razloge i argumente u pogledu pobijane odluke koja je objavljena nakon podnošenja njegove tužbe – taj zasebni akt nedopušten.
- 46 U predmetnom slučaju Komisija je bila u mogućnosti odgovoriti na razloge i argumente koje je istaknula Republika Poljska u svojem dodatnom podnesku. Nakon poziva Općeg suda, ona je 9. lipnja 2017. podnijela svoja očitovanja na dodatni podnesak. U tim se okolnostima proglašavanjem dodatnog podneska dopuštenim ne ugrožava Komisijina mogućnost pružanja odgovora na tužiteljeve razloge i argumente u predmetnom slučaju.
- 47 S obzirom na prethodno navedeno, dodatni podnesak koji je Republika Poljska podnijela 13. ožujka 2017., dakle prije isteka roka za pokretanje postupka, mora se proglasiti dopuštenim.

B. Meritum

- 48 U prilog svojoj tužbi Republika Poljska ističe šest tužbenih razloga od kojih se prvi temelji na povredi članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73, u vezi s člankom 194. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a, te načela solidarnosti; drugi na nepostojanju nadležnosti Komisije i povredi članka 36. stavka 1. Direktive 2009/73; treći na povredi članka 36. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/73; četvrti na povredi članka 36. stavka 1. točaka (a) i (e) Direktive 2009/73; peti na povredi međunarodnih konvencija čija je Unija stranka, i šesti na povredi načela pravne sigurnosti.
- 49 Najprije treba ispitati prvi tužbeni razlog.

1. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73, u vezi s člankom 194. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a, te načela solidarnosti

- 50 Komisija je u uvodnim izjavama 49. i 53. pobijane odluke, nakon što je podsjetila na to da je u inicijalnoj odluci zaključila da će plinovod OPAL poboljšati sigurnost opskrbe, razmotrila mogu li izmjene sustava rada koje je predložila BNetzA dovesti do drugačije ocjene. Došla je do zaključka da ne mogu, osobito uzimajući u obzir činjenicu da dodatni kapacitet za koji je bilo vjerojatno da će se stvarno koristiti na plinovodu Nord Stream 1, nakon povećanja stvarno korištenog kapaciteta plinovoda OPAL, nije bio dovoljan da bi potpuno zamijenio količine plina koje su se do tada transportirale plinovodima Bratstvo i Yamal.

- 51 Republika Poljska, koju podupire Republika Litva, navodi da se pobijanom odlukom krši načelo energetske sigurnosti te načelo energetske solidarnosti i stoga povređuje članak 36. stavak 1. točka (a) Direktive 2009/73, u vezi s člankom 194. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a. Njezino je stajalište da se odobravanjem novog izuzeća plinovoda OPAL ugrožava sigurnost opskrbe plinom u Uniji, osobito u središnjoj Europi. Konkretno, smanjenje transporta plina plinovodima Yamal i Braterstwo moglo bi dovesti do slabljenja energetske sigurnosti Poljske i u znatnoj mjeri omesti diversifikaciju izvora opskrbe plinom.

a) Navodna povreda članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73

- 52 Republika Poljska podsjeća da se, u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2009/73, nova krupna infrastruktura za prirodni plin može izuzeti iz pravila samo ako se ulaganjem u predmetnu infrastrukturu poboljšava sigurnost opskrbe plinom, što je kriterij koji, prema stajalištu Republike Poljske, valja tumačiti u skladu s Uredbom (EU) Europskog parlamenta i Vijeća br. 994/2010 od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ (SL 2010., L 295, str. 1.) te s obzirom na glavni cilj energetske politike Unije, predviđen u članku 194. stavku 1. UFEU-a, odnosno jamstvo energetske sigurnosti kako u čitavoj Uniji tako i u pojedinačnim državama članicama.
- 53 Komisija, koju podupire Savezna Republika Njemačka, osporava te argumente.
- 54 Na temelju članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73 „[n]ova krupna infrastruktura za prirodni plin, tj. međudržavni spojni plinovodi, [...] mogu se na zahtjev tijekom određenog vremenskog razdoblja izuzeti iz odredaba [osobito o pristupu trećih strana], pod sljedećim uvjetima: (a) ulaganjem se mora [...] poboljšati sigurnost opskrbe”.
- 55 Najprije valja odbaciti argument Republike Poljske prema kojem se taj kriterij primjenjuje u predmetnom slučaju jer se pobijanom odlukom odobrava novo izuzeće pristupu treće strane.
- 56 Naime, valja utvrditi da Komisija u predmetnom slučaju pobijanom odlukom nije odobrila uvođenje novog, već izmjenu postojećeg izuzeća. U tom pogledu valja podsjetiti da se na temelju BNetzA-inih odluka od 25. veljače 2009., kako su izmijenjene odlukama od 7. srpnja 2009. (vidjeti točke 5. i 8. ove presude), na prekogranične transportne kapacitete plinovoda OPAL već primjenjivalo izuzeće kad je riječ o primjeni pravila o pristupu treće strane predviđenih člankom 18. Direktive 2003/55 i tarifnim pravilima predviđenima njezinim člankom 25. stavcima 2. do 4. Kao što je navedeno u točkama 14. i 16. ove presude, sustav koji je BNetzA predložila 13. svibnja 2016., u skladu s njezinim izmjenama u pobijanoj odluci, u načelu je zadržao to izuzeće izmjenjujući njegove uvjete.
- 57 Valja u tom kontekstu pojasniti da se, kako je Komisija istaknula na raspravi, pobijanom odlukom ne mijenja inicijalna odluka. Naime, u skladu s člankom 36. stavkom 3. Direktive 2009/73, o izuzeću iz stavka 1. navedenog članka odlučuje nacionalno regulatorno tijelo. Dakle odluku o izuzeću iz 2009. donijela je BNetzA (vidjeti točke 5. i 8. ove presude) koja je 2016. i izmijenila uvjete za to izuzeće, zaključivši javnopravni ugovor s društvom OGT (vidjeti točku 18. ove presude). U dvama slučajevima Komisija se ograničila na izvršavanje ovlasti kontrole koja joj je povjerena člankom 22. stavkom 4. trećim stavkom Direktive 2003/55 i kasnije člankom 36. stavkom 9. Direktive 2009/73, zahtijevajući od BNetzA-e da izmijeni svoje odluke. Inicijalna i pobijana odluka stoga čine dvije odvojene odluke pri čemu je u objema odlučeno o određenoj mjeri njemačkih tijela, odnosno, s jedne strane, o BNetzA-inim odlukama od 25. veljače 2009. (vidjeti točku 5. ove presude) i, s druge strane, o javnopravnom ugovoru priopćenom 13. svibnja 2016. (vidjeti točku 13. ove presude), koji čini upravnu odluku.

- 58 Kad je riječ o kriteriju koji se odnosi na poboljšanje sigurnosti opskrbe, iz teksta članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73 proizlazi da taj kriterij ne mora zadovoljiti traženo izuzeće, već ulaganje – odnosno, u predmetnom slučaju, izgradnja plinovoda OPAL. Posljedično tomu, na Komisiji je bilo da se u vrijeme donošenja inicijalne odluke uvjeri da planirano ulaganje zadovoljava taj kriterij. Nasuprot tomu, Komisija nije bila dužna ispitati navedeni kriterij u okviru pobijane odluke, kojom je samo odobrena izmjena uvjeta za izuzeće. Budući da u tom stadiju nije bilo predviđeno nikakvo novo ulaganje te se izmjenom uvjeta rada koju je predložila BNetzA nije mijenjao plinovod OPAL kao infrastruktura, na to pitanje nije 2016. moglo biti odgovoreno drugačije nego 2009.
- 59 Međutim, činjenica da je Komisija u pobijanoj odluci provela ispitivanje koje nije predviđeno primjenjivim propisima ne može navesti sud Unije da tu odluku razmotri, u okviru tužbe koja mu je podnesena, na temelju kriterija koji nije predviđen zakonom.
- 60 Stoga prvi tužbeni razlog, u dijelu u kojem se temelji na članku 36. stavku 1. točki (a) Direktive 2009/73, valja odbaciti kao bespredmetan.

b) Navodna povreda članka 194. stavka 1. UFEU-a

- 61 Kad je riječ o članku 194. stavku 1. UFEU-a, Republika Poljska, koju podupire Republika Litva, naglašava da je u njemu spomenuto načelo solidarnosti jedan od prioriteta Unije u području energetske politike. Ona smatra da to načelo obvezuje i države članice i institucije Unije da provode energetska politiku Unije u duhu solidarnosti. Konkretno, akti institucija Unije kojima se ugrožava energetska sigurnost određenih regija ili određenih država članica, uključujući sigurnost njihove opskrbe plinom, protivni su načelu energetske solidarnosti.
- 62 Republika Poljska navodi da pobijana odluka omogućuje društvu Gazprom i subjektima Gazprom grupe da na tržište Unije preusmjere dodatni volumen plina potpuno iskorištavajući kapacitet plinovoda Nord Stream 1. Uzimajući u obzir nepostojanje znatnijeg porasta potražnje prirodnog plina u središnjoj Europi, to bi imalo kao jedinu moguću posljedicu utjecaj na uvjete pružanja i korištenja usluga transporta OPAL-ovim konkurentskim plinovodima, odnosno plinovodima Braterstwo i Yamal, u obliku smanjenja ili čak potpunog prekida transporta plina tim dvama plinovodima.
- 63 Kao prvo i u tom pogledu, Republika Poljska boji se da bi takvo ograničenje ili prekid transporta plinovodom Braterstwo rezultiralo nemogućnošću očuvanja opskrbe na području Poljske tim plinovodom od Ukrajine, što bi dovelo do nemogućnosti osiguranja kontinuiteta opskrbe klijenata na području Poljske, sa sljedećim posljedicama koje Komisija navodno nije razmotrila:
- poduzetnici koji su za to odgovorni ne bi mogli ispuniti svoju obvezu osiguranja opskrbe plinom zaštićenih klijenata;
 - nemogućnost pravilnog funkcioniranja plinskog sustava i utjecaj na mogućnosti trgovačke uporabe sustava skladištenja plina;
 - opasnost od znatnog povećanja troškova pristupa plinu.
- 64 Kao drugo, uzimajući u obzir istek ugovora o transportu plina plinovodom Yamal prema zapadnoj Europi, do kojeg će doći 2020. te nakon kojeg će 2022. nastupiti istek ugovora o opskrbi plinom prema Poljskoj tim istim plinovodom, Republika Poljska se boji smanjenja ili čak potpunog prekida opskrbe plinom plinovodom Yamal, što bi imalo negativne učinke na:
- raspoloživost kapaciteta uvoza u Poljsku iz Njemačke i Republike Češke;
 - visinu cijena transporta iz tih dviju zemalja;

– diversifikaciju izvora opskrbe plinom u Poljskoj i u drugim državama članicama središnje i istočne Europe.

65 Komisija osporava te navode. Ona osobito navodi da je energetska solidarnost politički koncept koji se nalazi u njezinim priopćenjima i dokumentima, dok su se pobijanom odlukom trebali zadovoljiti pravni kriteriji iz članka 36. stavka 1. Direktive 2009/73. Njezino je stajalište u bitnome da je načelo solidarnosti između država članica, proglašeno u članku 194. stavku 1. UFEU-a, s jedne strane, upućeno zakonodavcu, a ne upravi koja primjenjuje zakonodavstvo te da se ono, s druge strane, odnosi samo na situacije kritične opskrbe ili kritičnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta plina, dok su Direktivom 2009/73 određena načela koja se odnose na redovno funkcioniranje tog tržišta. U svakom slučaju za kriterij poboljšanja sigurnosti opskrbe, proglašen u članku 36. stavku 1. navedene direktive, koji je Komisija ispitala u pobijanoj odluci, može se smatrati da uzima u obzir koncept energetske solidarnosti. Naposljetku, Komisija primjećuje da je plinovod Nord Stream 1 priznat kao projekt u zajedničkom interesu kojim se provodi prioritetni projekt u europskom interesu predviđen Odlukom br. 1364/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o utvrđivanju smjernica za transeuropske energetske mreže i o stavljanju izvan snage Odluke 96/391/EZ i Odluke br. 1229/2003/EZ (SL 2006., L 262, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 1., str. 115.) te da je činjenica da se pobijanom odlukom omogućuje povećanje uporabe takve infrastrukture u skladu sa zajedničkim i europskim interesima.

66 Nadalje, Komisija osporava da se izmjenom sustava rada plinovoda OPAL, odobrenom pobijanom odlukom, može povrijediti sigurnost opskrbe prirodnim plinom središnje i istočne Europe općenito ili konkretno Poljske.

1) O dosegu načela energetske solidarnosti

67 Članak 194. stavak 1. UFEU-a glasi kako slijedi:

„U kontekstu uspostavljanja i funkcioniranja unutarnjeg tržišta i u pogledu potrebe za očuvanjem i unapređenjem okoliša, cilj je energetske politike Unije u duhu solidarnosti među državama članicama:

- (a) osigurati funkcioniranje energetskeg tržišta;
- (b) osigurati sigurnost opskrbe energijom u Uniji;
- (c) promicati energetske učinkovitost i uštedu energije te razvoj novih i obnovljivih oblika energije;
- (d) promicati međupovezanost energetskih mreža.”

68 Ta odredba, koja je uvedena Lisabonskim ugovorom, unijela je u UFEU izričitu pravnu osnovu politike Unije u području energije koja je ranije počivala među ostalim na bivšem članku 95. UEZ-a o uspostavljanju unutarnjeg tržišta (koji je postao članak 114. UFEU-a).

69 „Duh solidarnosti” spomenut u članku 194. stavku 1. UFEU-a je specifičan izraz, u tom području, općeg načela solidarnosti između država članica, spomenutog osobito u članku 2. UEU-a, članku 3. stavku 3. UEU-a i članku 24. stavcima 2. i 3. UEU-a te u članku 122. stavku 1. UFEU-a i članku 222. UFEU-a. To je načelo temelj čitavog sustava Unije, u skladu s obvezama određenima u članku 4. stavku 3. UEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 10. prosinca 1969., Komisija/Francuska, 6/69 i 11/69, neobjavljena, EU:C:1969:68, t. 16.).

- 70 Kad je riječ o njegovu sadržaju, valja istaknuti da načelo solidarnosti obuhvaća prava i obveze kako za Uniju tako i za države članice. S jedne strane, Unija je dužna poštovati obvezu solidarnosti u odnosu na države članice i, s druge strane, države članice dužne su poštovati obvezu solidarnosti jedne prema drugima i u odnosu na zajednički interes Unije i njezine politike.
- 71 U okviru energetske politike, to podrazumijeva, osobito, obveze uzajamne pomoći u slučaju kad se, uslijed primjerice prirodnih katastrofa ili terorističkih akata, neka država članica nađe u kritičnoj situaciji ili stanju nužde u pogledu opskrbe plinom. Međutim, protivno onomu što navodi Komisija, načelo energetske solidarnosti ne može se ograničiti na takve izvanredne situacije, koje spadaju isključivo u nadležnost zakonodavca Unije, a koja je nadležnost provedena, u sekundarnom pravu, donošenjem Uredbe br. 994/2010 (zamijenjene Uredbom (EU) 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe br. 994/2010 (SL 2017., L 280, str. 1.)).
- 72 Nasuprot tomu, načelo solidarnosti sadržava i opću obvezu Unije i država članica da u okviru izvršavanja svojih obveza vode računa o interesima drugih aktera.
- 73 Kad je riječ konkretno o politici Unije u području energetike, to podrazumijeva da Unija i države članice moraju u okviru izvršavanja svojih nadležnosti na temelju te politike nastojati izbjeći donošenje mjera koje mogu utjecati na interese Unije i drugih država članica u pogledu sigurnosti opskrbe, njezine gospodarske i političke održivosti i diversifikacije opskrbe ili izvora opskrbe, i to kako bi se postigla njihova međuovisnost i istinska solidarnost.
- 74 U kontekstu članka 36. stavka 1. Direktive 2009/73, ta su utvrđenja odražena osobito u pojmovima „djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta prirodnog plina” i „učinkovito funkcioniranje reguliranog sustava na koji je priključena infrastruktura”, navedenima u toj odredbi pod točkom (e) a da ipak nisu na te pojmove ograničena.
- 75 U tom pogledu, kao što je na to podsjetio zakonodavac Unije u četvrtoj uvodnoj izjavi Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL 2013., L 115, str. 39.), Europsko vijeće je 4. veljače 2011. istaknulo potrebu modernizacije i proširenja europske energetske infrastrukture te prekograničnog međusobnog povezivanja mreža s ciljem djelotvornosti solidarnosti između država članica, osiguravanja alternativnih pravaca opskrbe ili tranzita i izvora energije te razvoja obnovljivih izvora energije kao konkurencije tradicionalnim izvorima. Inzistiralo je na činjenici da niti jedna država članica ne bi smjela ostati izolirana od europskih plinskih i elektroenergetskih mreža nakon 2015. niti bi njihova energetska sigurnost smjela biti ugrožena nedostatkom odgovarajućih povezanosti.
- 76 Stoga valja odbiti argument koji je na raspravi istaknula Komisija, a prema kojem je ona u biti, pretpostavivši da se člankom 36. stavkom 1. Direktive 2009/73 provodi načelo solidarnosti proglašeno u članku 194. stavku 1. UFEU-a, valjano uzela u obzir to načelo samim time što je ispitala kriterije predviđene u članku 36. stavku 1. Direktive 2009/73.
- 77 Primjena načela energetske solidarnosti ipak ne znači da politika Unije u području energetike ne smije ni u kojem slučaju imati negativan utjecaj na pojedinačne interese države članice u području energetike. Međutim, institucije Unije i države članice dužne su u okviru provedbe navedene politike voditi računa o interesima Unije i različitih država članica te ih u slučaju sukoba interesa uravnotežiti.

78 Vodeći računa o tom dosegu načela solidarnosti, Komisija je u okviru pobijane odluke bila dužna ocijeniti je li izmjena sustava rada plinovoda OPAL, koju je predložilo njemačko regulatorno tijelo, mogla utjecati na energetske interese drugih država članica, i ako jest, uravnotežiti te interese s interesom koju je navedena izmjena predstavljala za Saveznu Republiku Njemačku te, prema potrebi, Uniju.

2) O pitanju krši li se pobijanom odlukom načelo energetske solidarnosti

79 Valja utvrditi da u pobijanoj odluci nije prisutno ispitivanje spomenuto u točki 78. ove presude. Naime, ne samo da u pobijanoj presudi nije spomenuto načelo solidarnosti, već iz nje ne proizlazi da je Komisija ustvari izvršila ispitivanje tog načela.

80 Točno je da se u točki 4.2. pobijane odluke (uvodne izjave 48. do 53.) Komisija očitovala o kriteriju poboljšanja sigurnosti opskrbe. Nakon upućivanja na ispitivanje tog kriterija koje je bilo izvršeno u okviru inicijalne odluke, u kojoj je zaključila da je taj kriterij bio zadovoljen, utvrdila je da prijedlog koji je podnijela BNetzA ne mijenja taj zaključak.

81 Ipak, kao prvo, valja primijetiti da se ispitivanje u inicijalnoj odluci te dodatno ispitivanje u pobijanoj odluci odnose samo na učinak stavljanja u pogon i povećanja stvarno korištenog kapaciteta plinovoda OPAL na sigurnost opskrbe Unije općenito. Komisija je u bitnome u točki 4.2. pobijane odluke navela da, s jedne strane, raspoloživost dodatnih transportnih kapaciteta na njemačko-češkoj granici koristi svim regijama dostupnima od tog mjesta posredstvom postojeće ili buduće infrastrukture i da, s druge strane, dodatni kapacitet ne omogućava potpunu zamjenu drugih tranzitnih pravaca. Nasuprot tomu, Komisija među ostalim nije ispitala utjecaj izmjene sustava rada plinovoda OPAL na sigurnost opskrbe u Poljskoj.

82 Kao drugo, valja navesti da u pobijanoj odluci nisu razmotreni širi aspekti načela energetske solidarnosti. Ne proizlazi da je Komisija ispitala koje bi mogle biti srednjoročne posljedice, pogotovo za energetske politiku Republike Poljske, transfera na tranzitni pravac Nord Stream 1/OPAL dijela volumena prirodnog plina koji se ranije transportirao plinovodima Yamal i Braterstwo niti da je uravnotežila te učinke s povećanjem sigurnosti opskrbe na razini Unije, čije je postojanje utvrdila.

83 U tim okolnostima valja utvrditi da je pobijanom odlukom povrijeđeno načelo energetske solidarnosti, formulirano u članku 194. stavku 1. UFEU-a.

84 Posljedično tomu, prvi tužbeni razlog koji je istaknula Republika Poljska valja prihvatiti u mjeri u kojoj se temelji na povredi tog načela.

85 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužbu treba prihvatiti, a pobijanu odluku ukinuti.

2. Preostali tužbeni razlozi

- 86 Budući da pobijanu odluku valja na temelju prvog tužbenog razloga ukinuti, nije potrebno da Opći sud odlučuje o drugim tužbenim razlozima Republike Poljske.

V. Troškovi

- 87 Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Komisija nije uspjela u postupku, istoj valja naložiti snošenje troškova postupka sukladno zahtjevu Republike Poljske.
- 88 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Stoga će Republika Latvija, Republika Litva i Savezna Republika Njemačka snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (prvo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništava se Komisijina Odluka C(2016) 6950 *final* od 28. listopada 2016. o izmjeni uvjeta za izuzeće plinovoda OPAL, odobrenog na temelju Direktive 2003/55/EZ, iz primjene pravila koja se odnose na pristup treće strane i regulaciju tarifa.**
- 2. Europska komisija snosit će vlastite troškove kao i troškove Republike Poljske.**
- 3. Savezna Republika Njemačka, Republika Latvija i Republika Litva snosit će vlastite troškove.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 10. rujna 2019.

Potpisi

Sadržaj

I. Pravni okvir	2
II. Okolnosti spora	4
III. Postupak i zahtjevi stranaka	6
IV. Pravo	7
A. O dopuštenosti podneska Republike Poljske od 13. ožujka 2017.	7
B. Meritum	9
1. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73, u vezi s člankom 194. stavkom 1. točkom (b) UFEU-a, te načela solidarnosti	9
a) Navodna povreda članka 36. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/73	10
b) Navodna povreda članka 194. stavka 1. UFEU-a	11
1) O dosegu načela energetske solidarnosti	12
2) O pitanju krši li se pobijanom odlukom načelo energetske solidarnosti	14
2. Preostali tužbeni razlozi	14
V. Troškovi	14